УДК 351:332.1
doi: 10.15421/15201721

Аналіз нормативно-правового забезпечення реалізації державної політики відновлення та реінтеграції деокупованих та постраждалих від військового конфлікту регіонів України

О. С. Келембет

Донецький державний університет управління, Маріуполь, Україна

У статті проаналізовані економічні, соціальні та гуманітарні проблеми, що виникли в результаті воєнного конфлікту на окремих територіях Донецької та Луганської областей. Досліджено існуючу нормативно-правову базу з питань реалізації державної політики відновлення та реінтеграції деокупованих та постраждалих від воєнного конфлікту територій Донецької та Луганської областей. Розглядаються закони, розпорядження та інші нормативні акти, що були прийняті з метою дотримання прав внутрішньо переміщених осіб та забезпечення їх громадянських свобод. Наведено характеристику проекту Концепції Державної цільової програми «Відновлення та розбудова миру у східних регіонах України». Виявлено, що, незважаючи на прийняття цілої низки законів та розпоряджень, досі відсутній спеціальний закон, який регламентував би процес відновлення та реінтеграції деокупованих та постраждалих від воєнного конфлікту територій Донецької та Луганської областей. Зроблено припущення, що прийняття даного документа дозволить усунути існуючу диспропорцію в визначенні статусу окремих територій Донецької та Луганської областей.

Ключові слова: державна політика; внутрішньо переміщені особи; постраждалі території; соціальний захист; соціально-економічна інфраструктура; нормативно-правове забезпечення; воєнний конфлікт; реінтеграція

Analysis of regulatory and legal support for the implementation of the state policy of rehabilitation and reintegration of de-cocooned and affected by the military conflict in the regions of Ukraine

O. S. Kelembet

Donetsk State University of Management, Mariupol, Ukraine

The today's Donbass reality is undoubtedly reflected in all spheres of the region's life. The consequences of the military conflict, which is still in progress, became Donbass deurbanization, population loss, powerful economic destabilization, systematic destruction of housing and infrastructure, working places loss, the lower incomes, the worsening of the crime situation and a humanitarian disaster. Prolonged military actions has led to significant human casualties, devastated cities and villages, caused massive waves of territorial migration, both inside and outside of the country. The number of internally displaced people grew almost steadily, except of rocketing during the serious military actions, and during the December 2014 - February 2015 when the number of internally displaced people increased up to 493,902 persons. The average number of displaced people from the area of the antiterrorist operation is 10,000 people. A crisis that is still continuing in Eastern Ukraine has had a direct and extremely negative impact on social stability, livelihoods, public safety and respect for the rule of law. The situation in the Donbass is not only disastrous from an economic point of view. A number of social issues require an immediate solution to prevent a humanitarian disaster.

Among the research studies in this direction not only the works of scientists should be paid attention, but also scientific events devoted to the study of this problem. However, the issues of forming an effective legal framework for the implementation of the state policy of recovery and reintegration of deoccu-

Цитування даної статті: Келембет О. С. Аналіз нормативно-правового забезпечення реалізації державної політики відновлення та реінтеграції деокупованих та постраждалих від військового конфлікту регіонів України / О. С. Келембет // *Аспекти публічного управління*. – 2017. – Т. 5. – № 7. – С. 36-43. doi: 10.15421/15201721

Citation of this article: Kelembet, O. S., 2017. Analiz normatyvno-pravovoho zabezpechennya realizatsiyi derzhavnoyi polityky vidnovlennya ta reintehratsiyi deokupovanykh ta postrazhdalyykh vid viys'kovoho konfliktu rehioniv Ukrainy [Analysis of regulatory and legal support for the implementation of the state policy of rehabilitation and reintegration of de-cocooned and affected by the military conflict in the regions of Ukraine]. *Public administration aspects* 5, 7, 36-43. doi: 10.15421/15201721 (in Ukrainian).

Received: 06.07.2017

Accepted: 03.08.2017

pated and conflict-affected territories require further settings and undertake detailed research on this topic.

In Ukraine there were no lifelength aimed at solving problems of the deoccupied and conflict-affected territories up to this time, so today the appropriate legislation is urgently need to be developed. It is revealed that despite the adoption of a number of laws and regulations, there is still no special law to regulate the process of recovery and reintegration of deoccupied and conflict-affected territories of Ukraine. The issues of forming an effective legal framework for the implementation of the state policy of recovery and reintegration of deoccupied and conflict-affected areas require further decisions and undertake further detailed research on this topic.

Keywords: state policy; internally displaced people; conflict-affected territories; social protection; social and economic infrastructure; regulatory framework; military conflict; reintegration

Анализ нормативно-правового обеспечения реализации государственной политики восстановления и реинтеграции деокупованных и пострадавших от военного конфликта регионов Украины.

Е. С. Келембет

Донецкий государственный университет управления, Мариуполь, Украина

В статье проанализированы экономические, социальные и гуманитарные проблемы, возникшие в результате военного конфликта на отдельных территориях Донецкой и Луганской областей. Исследовано существующую нормативно-правовую базу по вопросам реализации государственной политики восстановления и реинтеграции деокупированных и пострадавших от военного конфликта территорий Донецкой и Луганской областей. Рассматриваются законы, распоряжения и другие нормативные акты, принятые с целью соблюдения прав внутренне перемещенных лиц и обеспечения их гражданских свобод. Приведена характеристика проекта Концепции Государственной целевой программы «Восстановление и развитие мира в восточных регионах Украины». Определено, что, несмотря на принятие целого ряда законов и распоряжений, до сих пор отсутствует специальный закон, который бы регламентировал процесс восстановления и реинтеграции деокупированных и пострадавших от военного конфликта территорий Донецкой и Луганской областей. Сделано предположение, что принятие данного документа позволит ликвидировать существующую диспропорцию в определении статуса отдельных территорий Донецкой и Луганской областей.

Ключевые слова: государственная политика; внутренне перемещенные лица; пострадавшие территории; социальная защита; социально-экономическая инфраструктура; нормативно-правовое обеспечение; военный конфликт; реинтеграция

Постановка проблеми. Воєнний конфлікт, що триває на територіях Донецької та Луганської областей, позначився на всіх сферах життя цих регіонів України. Наслідками конфлікту стали дезурбанізація Донбасу, втрата населення, потужна економічна дестабілізація, системне руйнування житлового фонду та інфраструктури, втрата робочих місць, зниження доходів населення, загострення криміногенної ситуації та гуманітарна катастрофа. Тривалі бойові дії призвели до значних людських жертв, спустошили міста і села, стали причинами масових хвиль територіального переміщення населення як внутрішнього, так і за межі країни. Кількість внутрішньо переміщених осіб зростала практично рівномірно, крім стрибків у період ускладнення воєнних дій, а саме: грудень 2014-лютий 2015 рр., за цей період кількість ВПО зросла на 493902 осіб. Середньомісячна кількість осіб переміщених із зони проведення антитерористичної

операції складає 10000 осіб [13]. В Донецькій та Луганській областях 24 міста обласного підпорядкування опинилися на непідконтрольній території, а 36 населених пунктів - у безпосередній близькості від лінії розмежування або знаходяться в «сірій» зоні, на непідконтрольних територіях Донбасу залишились 3,3 мільйона людей.

Конфлікт на Донбасі вплинув на добробут населення, соціальні та економічні умови загалом. З-поміж близько 5,2 мільйона мешканців Донбасу із безпосереднім впливом конфлікту зіткнулися щонайменше 3,9 мільйона осіб. До того ж, на три області (Запорізьку, Дніпропетровську та Харківську) особливо вплинули розрив економічних зв'язків та потужний приплив внутрішньо переміщених осіб (ВПО) [13]. Багато галузей важкої промисловості, що сконцентровані на Донбасі, вже тривалий час фіксували скорочення обсягів виробництва, а цей конфлікт і торго-

вельні суперечки завдали їм додаткової шкоди. Пошкоджено матеріальні цінності, а внаслідок зіткнень руйнується людський капітал, що призводить до масштабного переміщення населення.

Криза, що триває на сході України, справила безпосередній та вкрай негативний вплив на соціальну стійкість, засоби до існування, громадську безпеку та повагу до верховенства права [13]. Переміщення населення, страх та падаючі рівні довіри до владних інститутів є гострими соціальними проблемами.

Збільшення чисельності та зростання тривалості перебування переміщених осіб справляють значний тиск на місцеві ресурси, на надання послуг, на наявні засоби до існування та систему врядування [13].

Ситуація, яка склалась на Донбасі, катастрофічна не тільки з економічної, але й соціальної точки зору. негайного вирішення потребує низка соціально-економічних питань для недопущення гуманітарної катастрофи.

Аналіз досліджень і публікацій. Відновлення постконфліктних територій та їх реінтеграція до економічного і правового простору України, вирішення інших соціально-економічних проблем, пов'язаних із конфліктом на цих територіях, є предметом постійних наукових дискусій.

В монографії доктора наук з державного управління В. Тертички «Державна політика: аналіз та здійснення в Україні», яка присвячена процесу розроблення та впровадження державної політики, проаналізовані змістові та структурно-функціональні особливості державної політики в контексті визначення умов і динаміки державно-політичних процесів, оцінювальних підходів та демократичних перспектив суспільного розвитку. Особливу увагу науковець звертає на взаємозалежність соціально-економічних, політичних, культурних та інших суспільних детермінант і державної політики [12].

Ю.В. Ковбасюк та О.С. Васильєв виділяють три основні способи реалізації державної політики:

створення нормативно-правових актів, що регулюють відповідні суспільні відносини в сфері відновлення та реінтеграції деокупованих та постраждалих від конфлікту територій, встановлюють правила поведінки та відповідальність суб'єктів цих відносин;

створення нових державних інститутів

або розширення компетенції вже існуючих органів державної влади щодо вирішення завдань з відновлення та реінтеграції деокупованих та постраждалих від конфлікту територій;

застосування в процесі діяльності державних установ конкретних, встановлених правовими нормами, засобів і методів впливу [1].

М.В. Плєтньов та О.М. Кузьменко у своїх працях досліджують доцільність розробки державних цільових програм для відновлення та реінтеграції деокупованих та постраждалих від воєнного конфлікту територій України.

Тим не менш, питання формування дієвої нормативно-правової бази з впровадження державної політики відновлення та реінтеграції деокупованих та постраждалих від конфлікту територій залишається нагальним питанням та потребує вирішення і проведення подальших ґрунтовних досліджень даної тематики.

Мета дослідження. Проаналізувати існуючу нормативно-правову базу з питань реалізації державної політики відновлення та реінтеграції деокупованих та постраждалих від конфлікту територій для формування ефективної державної політики з цього напрямку.

Виклад основного матеріалу. Найважливішу роль у здійсненні державної політики відіграють законодавчі й виконавчі органи влади, а також громадські об'єднання та організації. Отже, створюється «залізний трикутник», що об'єднує всіх учасників, в якому кожен відіграє відведену йому роль, виконуючи певні функції. Разом вони можуть істотно впливати на розробку та реалізацію державної політики в певній сфері, відстоюючи свої інтереси. Необхідним є врахування об'єктів державної політики, тобто соціальних прошарків, груп, організацій, окремих громадян, на яких вона поширюється, впливаючи на їх поведінку, цінності й позиції. Громадські об'єднання та організації покликані виконувати в цьому трикутнику функції артикулювання та агрегування інтересів об'єктів політики.

В Україні до цього часу не існувало жодних напрацювань, спрямованих на вирішення проблем деокупованих та постраждалих від конфлікту територій, тому сьогодні доводиться терміново розробляти відповідне законодавство. Керівні принципи мають стати основоположним орієнтиром, які б акумулювали

головні висновки світової політичної думки щодо проблеми та норми основних міжнародно-правових документів із захисту прав людини.

Відзначимо, що основними властивостями правового механізму є його зв'язок з конкретною метою та системна природа, що передбачає не автоматичне об'єднання нормативно-правових актів стосовно обраної сфери регулювання (у даному випадку – політики з відновлення та реінтеграції деокупованих та постраждалих від конфлікту територій), а їх організовану і взаємопов'язану сукупність спроможну забезпечити досягнення поставленої мети шляхом законної реалізації суб'єктами наявних інтересів [1].

Звертаючи увагу на проблему деокупованих та постраждалих від конфлікту територій в Україні, слід відзначити основні закони України і нормативні акти, прийняті останнім часом, які складають основи національного законодавства.

Так, Закон України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» (№ 1680-VIII) із змінами, внесеними згідно із Законом № 256-VIII від 17.03.2015 року. Цей Закон визначає тимчасовий порядок організації місцевого самоврядування, діяльності органів місцевого самоврядування в окремих районах Донецької і Луганської областей з метою створення умов для нормалізації обстановки, відновлення правопорядку, конституційних прав і свобод громадян, а також прав і законних інтересів юридичних осіб, створення умов для повернення жителів до вимушено залишених місць постійного проживання, їх реінтеграції, а також для відновлення життєдіяльності в населених пунктах у Донецькій та Луганській областях та розвитку територій. Цей закон був створений в рамках Мінських домовленостей і полягає в наданні особливого статусу терміном на 3 роки територіям, які не контролюють сили АТО станом на день прийняття закону, а не на всій території Донецької та Луганської областей [9]. Закон не передбачає вирішення концептуальних проблем, які виникли на цих територіях через воєнний конфлікт. Зокрема, це стосується відновлення контролю за державним кордоном з Російською Федерацією, відновлення діяльності на окремих територіях органів державної влади України, гарантування і захист прав

та свобод громадян України, відшкодування завданих громадянам збитків.

Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» (№ 1207-VII від 15.04.2014). Цей закон встановлює правову основу щодо Криму і осіб, які залишили півострів. Він врегульовує переміщення між Кримом і материковою Україною, передбачаючи, що всі громадяни України, які здійснюють переміщення між Кримом і материковою Україною, повинні мати посвідчення особи і проходити через офіційні контрольно-пропускні пункти, а в інших випадках їх пересування є вільним. Закон окреслює також інші питання, що становлять інтерес для ВПО з Криму, наприклад, як вони можуть отримати допомогу по безробіттю, реалізувати своє право голосу і замінити документи, що посвідчують особу [6]. Необхідно зазначити, що попри прийняття цього Закону, існуюча система обліку внутрішньо переміщених осіб не передбачає збору даних про рівень освіти та економічної активності таких осіб, їх професійну структуру, готовність до навчання (перенавчання), участі у громадських роботах.

Залишається невирішеною і низка інституційних проблем, що потребують невідкладного вирішення для створення більш ефективного механізму допомоги.

Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» (№ 1706-VII від 20.10.2014р.), який прийнято з метою захисту та дотримання прав і свобод ВПО, повернення таких осіб до покинутого ними місця проживання в Україні та їх реінтеграції. Документ передбачає надання статусу ВПО громадянам України, які були змушені покинути свої домівки в зоні проведення АТО, надає визначення ВПО. Закон задовольняє основні вимоги, висунуті правозахисною організацією Human Rights Watch: запроваджує єдиний державний реєстр переселенців, спрощує процедуру реєстрації осіб і вживає заходів, спрямованих на підвищення інформованості про роботу урядових агентств з проблем вимушених переселенців. Цей закон також надає гарантії захисту низки освітніх, майнових і трудових прав, а також регулює надання гуманітарної допомоги за рахунок розширення і модернізації комплексу заходів, запроваджених Законом «Про забезпечення

прав і свобод громадян та правового режиму на тимчасово окупованій території України». Втім, існує ряд важливих питань, які або повністю, або частково залишаються відкритими. Так, даний Закон не пропонує новий конкретний механізм його виконання або положення, які передбачали б відповідальність урядовців за збої в його реалізації. Крім того, Закон захищає лише громадян України, в той час як серед людей, які постраждали від конфлікту, є багато осіб без громадянства або іноземних громадян, хто протягом довгого часу або постійно проживали на території конфлікту[5].

Закон України «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України (щодо випробування при прийнятті на роботу)» (№ 1639 від 10.06. 2016 р.), який має на меті встановлення щиткового захисту для реалізації конституційного права на працю, зокрема для осіб, які пройшли стажування під час прийняття на роботу з відривом від основної роботи; вагітних жінок, працівників із сімейними обов'язками, які мають дітей віком до трьох років; осіб, із якими укладається строковий і трудовий договір[4]. Даний Закон також не пропонує конкретний механізм його виконання або положення, які передбачали б відповідальність роботодавців за його порушення.

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо особливості використання окремих публічних коштів на території Донецької області» (№ 1078-VIII від 12.04.2016 р.). Закон України «Про публічні закупівлі» (№ 922-VIII від 25.12.2015 р.) встановлює правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави та територіальної громади. Метою цього Закону є забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель, створення конкурентного середовища у сфері публічних закупівель, запобігання проявам корупції у цій сфері, розвиток добросовісної конкуренції. Зміни, які були внесені в Закон України «Про публічні закупівлі», дозволяють не застосовувати норми даного Закону до місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування та військово-цивільних адміністрацій Донецької області [3,10];

Постанова Кабінету Міністрів України «Про надання щомісячної адресної допомо-

ги особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції, для покриття витрат на проживання, у тому числі на оплату житлово-комунальних послуг» (№ 505 від 11.10.2014), яка встановлює щомісячну адресну допомогу особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції, для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг [7]. Існуючий механізм надання цієї адресної допомоги змінюється, з'являються нові умови, які тимчасово переміщенням особам необхідно дотримуватись.

Постанова Кабінету Міністрів України № 509 від 01.10.2014 «Про облік осіб, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення АТО», якою визначено порядок оформлення і видачі довідки про взяття на облік особи, яка переміщується з тимчасово окупованої території України або району проведення антитерористичної операції. Документ передбачає, що Міністерство соціальної політики очолить організацію реєстрації, ведення єдиної бази даних зареєстрованих ВПО і процес видачі їм довідок. Слід зазначити, що з прийняттям змін до закону про «Захист прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», з 13 січня 2016 р. виникла неузгодженість з чинним положенням № 509 від 1 жовтня 2014 р. в частині реєстрації ВПО, яка спричинила труднощі в оформленні виплат. Завдяки змінам, внесеним до положення, виплати будуть здійснюватися вчасно і в повному обсязі [8].

Розпорядження Кабінету Міністрів України № 588-р від 11.06.2014 «Питання соціального забезпечення громадян України, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції». Згідно з документом Урядом було створено Міжвідомчий координаційний штаб з питань, пов'язаних із соціальним забезпеченням громадян України, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції, затверджено план заходів, пов'язаних із соціальним забезпеченням громадян України, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції [2]. Проблеми з виконанням цього розпорядження ґрунтуються на заборо-

кратизованості системи та нескоординованості дій різних відомств.

На засіданні уряду 31 серпня 2016 року було ухвалено проект Концепції Державної цільової програми «Відновлення та розбудова миру у східних регіонах України». Цей проект був розроблений Міністерством з питань окупованих територій та ВПО України. Метою даної програми є підтримка економічної активності та підвищення рівня життя населення, що передбачає стимулювання соціально-економічного розвитку територіальних громад для покращення якості життя населення. Цей документ був підготовлений, щоб сконцентрувати фінансові, людські і інтелектуальні зусилля для того, аби подолати наслідки кризи у громадах у східних регіонах і на територіях підконтрольних уряду України [11].

По-перше, слід відзначити, що розроблений документ спрямований на підконтрольні уряду території та окуповані землі східних областей України, за винятком Криму. Окрім Донецького і Луганського регіонів, відновлювальні заходи плануються на території Дніпропетровської, Запорізької і Харківської областей.

Вартим уваги також є орієнтація Концепції на відновлення таких громад, які будуть мати можливість швидко й ефективно реагувати на виклики соціального плану, і зменшувати соціальні конфлікти, що виникають між внутрішньо переміщеними особами та приймаючими громадами через надмірне навантаження на соціальну структуру [11].

Актуальність розроблення даної програми зумовлена необхідністю термінового здійснення комплексу заходів, спрямованих на відновлення соціально-економічної інфраструктури постраждалих від конфлікту регіонів України через забезпечення соціально-економічного розвитку громад. Програма повинна забезпечити консолідацію зусиль центральних і місцевих органів виконавчої влади, громадських об'єднань стосовно вирішення нагальних питань внутрішньо переміщених осіб та інших категорій населення, які постраждали від збройного конфлікту, зокрема колишніх учасників антитерористичної операції, їх соціальної адаптації, інтеграції та реінтеграції [11].

31 травня 2017 року Уряд України ухвалив низку змін до постанов, що регулюють

питання соціального забезпечення та допомоги ВПО.

Кабінет Міністрів Постановою № 371 вніс зміни до пункту 2 Порядку оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи. Змінами формально визначено право на отримання довідки студентами та учнями професійно-технічних навчальних закладів, які перемістилися з тимчасово окупованої території України, населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення. Це право надано також тим, хто мав реєстрацію в гуртожитках та після закінчення навчання не бажає повертатися до вказаних постраждалих районів.

Таким чином, зазначені особи зможуть користуватися правами та свободами, передбаченими чинним законодавством для внутрішньо переміщених осіб. А це, в свою чергу, сприятиме їх соціальному захисту.

Постановою № 370 Кабінет Міністрів вніс зміни до порядків, затверджених постановами № 505 і № 646 з метою вдосконалення процедур надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг.

Тим не менше, незважаючи на всі прийняті законодавчі акти стосовно внутрішньо переміщених осіб або визначення тимчасового порядку організації місцевого самоврядування, діяльності органів місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей, в Україні досі не існує Закону, який би чітко визначав статус територій Донецької та Луганської областей та визначав би порядок реінтеграції і відновлення тимчасово окупованих територій.

Вважаємо, що упорядкування законодавства у сфері державної політики з відновлення та реінтеграції деокупованих та постраждалих від конфлікту територій має здійснюватись за такими напрямками: прийняття відповідних законів, які впливають з Конституції України; усунення дублювання та суперечностей в існуючих законах та підзаконних актах; вдосконалення окремих норм, пов'язаних з визначенням статусу деокупованої та реінтегрованої після закінчення конфлікту території та інше.

Висновки. Отже, вкрай необхідним є

прийняття нормативно-правового акта, який би чітко регламентував статус окремих районів Донецької та Луганської областей.

Прийняття даного документа дозволить усунути існуючу диспропорцію в визначенні статусу окремих територій Донецької та Луганської областей. Крім того, нагальним є питання вдосконалення право-

вої бази стосовно захисту прав внутрішньо переміщених осіб. Поряд з цим необхідним є вдосконалення механізмів реалізації ряду законів та підзаконних актів у площині статусу ВПО, деокупованих та постраждалих від конфлікту територій, що задає проблематику для подальших досліджень.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Ковбасюк Ю. В., Васильєв О. С. Концептуалізація поняття державна політика: сучасне розуміння / Ю. В. Ковбасюк, О. С. Васильєв // Державне будівництво, 2014. – Режим доступу: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=bC0BOL0AAAAAJ&citation_for_view=bC0BOL0AAAAAJ:M05iB0D1s5AC
2. Питання соціального забезпечення громадян України, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 588-р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/588-vid-11.06.2014-2014-%D1%80>
3. Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо особливості використання окремих публічних коштів на території Донецької області: Закон України від 12.04.2016 № 1078-VIII р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1078-19>
4. Про внесення змін до Кодексу законів про працю України (щодо випробування при прийнятті на роботу): Закон України від 10.06.2016 р. № 1639. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1367-19>
5. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014р. № 1706-VII. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>
6. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014 № 1207-VII. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1207-18>
7. Про надання щомісячної адресної допомоги особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції, для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.10.2014 № 505. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/453-2017-%D0%BF>
8. Про облік осіб, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення АТО: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 509. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/509-2014-%D0%BF>
9. Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей: Закон України (№ 1680-VIII) із змінами внесеними згідно із Законом № 256-VIII від 17.03.2015 року. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1680-18>
10. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/922-19>
11. Про схвалення Концепції Державної цільової програми відновлення та розбудови миру в східних регіонах України: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 31.08.2016 р. № 892-р. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/892-2016-%D1%80>
12. Тертичка В. В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні / В. В. Тертичка. – Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – 750 с.
13. Україна. Оцінка відновлення та розбудови миру. Аналіз впливу кризи та потреб на Східній Україні. Том 1. Зведений звіт. – Режим доступу: www.un.org.ua/images/RPA_V1_Ukr.pdf

REFERENCES:

1. Kovbasjuk, Ju. V., Vasyl'ev, O. S., 2014. Konceptualizaciya ponyattya dergavna polityka: suchasne rozyuminn'a. [Conceptualization of the state policy concept: modern understanding]. Dergavne budivnytstvo. Access: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=bC0BOL0AAAAAJ&citation_for_view=bC0BOL0AAAAAJ:M05iB0D1s5AC (in Ukrainian).
2. Pytannya social'nogo zabezpechennja gromadjan Ukrai'ny, jaki peremishhujut'sja z tymchasovo okupovanoi' terytorii' ta rajoniv provedennja antyterorystychnoi' operacii': Rozporjadzhennja Kabinetu Ministriv Ukrai'ny vid 11.06.2014 № 588-r [On the social security of citizens of Ukraine which move from temporarily occupied territory and districts of carrying out anti-terrorist operation: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine on June 11. 2014 r. Number 588-r]. Access: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/588-2014-%D1%80> (in Ukrainian)
3. Pro vnesennja zmin do Zakonu Ukrai'ny «Pro publichni zakupivli» shhodo osoblyvosti vykorystannja okremyh publichnyh koshtiv na terytorii' Donec'koi' oblasti: Zakon Ukrai'ny vid 12.04.2016 r. № 1078-VIII [On amendments to the Law of Ukraine «On public procurement» on peculiarities of use of certain public funds in the territory of

- Donetsk region: Law of Ukraine on April 12.2016 r. Number 1078-VIII]. Access: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1078-19> (in Ukrainian)
4. Pro vnesennja zmin do Kodeksu zakoniv pro pracju Ukrai'ny (shhodo vyprobuvannja pry pryjnjatti na robotu): Zakon Ukrai'ny vid 10.06. 2016 r. № 1639 [On amendments to the Code of labour laws of Ukraine (on test at acceptance for work): Law of Ukraine on June 10. 2016 r. Number 1639]. Access: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1367-19> (in Ukrainian)
5. Pro zabezpechennja prav i svobod vnutrishn'o peremishheny osib: Zakon Ukrai'ny vid 20.10.2014r. № 1706-VII [On ensuring rights and freedoms of internally displaced people: law of Ukraine on October 20. 2014 r. Number 1706-VII]. Access: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1706-18> (in Ukrainian)
6. Pro zabezpechennja prav i svobod gromadjan ta pravovij rezhyim na tymchasovo okupovaniy terytorii' Ukrai'ny: Zakon Ukrai'ny vid 15.04.2014 № 1207-VII). [On ensuring rights and freedoms of citizens and legal regime on the temporarily occupied territory of Ukraine: Law of Ukraine on April 15. 2014 r. Number 1207-VII]. Access: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1207-18> (in Ukrainian)
7. Pro nadannja shhomisjachnoi' adresnoi' dopomogy osobam, jaki peremishujut'sja z tymchasovo okupovanoi' terytorii' Ukrai'ny ta rajoniv provedennja antyterorystychnoi' operacii', dlja pokryttja vytrat na prozhyvannja, i'i' tomu chysli na oplatu zhytlovo-komunal'nyh poslug: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrai'ny vid 11.10.2014 № 505 [On providing monthly targeted assistance to persons who move temporarily occupied territory of Ukraine and districts of the antiterrorist operation to cover living expenses, it on housing and communal services: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine on October 11. 2014 r. Number 505]. Access: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/453-2017-%D0%BF> (in Ukrainian)
8. Pro oblik osib, jaki peremishujut'sja z tymchasovo okupovanoi' terytorii' Ukrai'ny ta rajoniv provedennja ATO: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrai'ny vid 01.10.2014 № 509 [On the registration of persons who move temporarily occupied territory of Ukraine and districts of carrying out anti-terrorist operation: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine on October 1. 2014 r. Number 509]. Access: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/509-2014-%D0%BF> (in Ukrainian)
9. Pro osoblyvyj porjadok misceвого samovrjaduvannja v okremykh rajonah Donec'koi' ta Lugans'koi' oblastej: Zakon Ukrai'ny № 1680-VIII iz zminamy vnesenymy zgidno iz Zakonom vid 17.03.2015 roku № 256-VIII [On special order of local government in certain districts of Donetsk and Lugansk regions: Law of Ukraine Number 1680-VII with changes according to the law of Ukraine on March 17. 2015 r. Number 256-VIII]. Access: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1680-18> (in Ukrainian)
10. Pro publichni zakupivli: Zakon Ukrai'ny vid 25.12.2015 r. № 922-VIII [On public procurement: Law of Ukraine on December 25. 2015 r. Number 922-VIII]. – Access: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/922-19> (in Ukrainian)
11. Pro shvalennja Koncepcii' Derzhavnoi' cil'ovoi' programy vidnovlennja ta rozbudovy myru v shidnyh regionah Ukrai'ny: Rozporjadzhennja Kabinetu Ministriv Ukrai'ny vid 31.08.2016 r. № 892-r [On approval of the Concept of the State target program of recovery and development of peace in the Eastern regions of Ukraine: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine on August 31. 2016 r. Number 892-r]. Access: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/892-2016-%D1%80> (in Ukrainian)
12. Tertychka, V. V., 2002. Derzhavna polityka: analiz ta zdijnsennia v Ukraini [Public Policy: Analysis and implementation in Ukraine], Vyd-vo Solomii Pavlychko «Osnovy», Kyiv (in Ukrainian)
13. Ukrai'na. Ocinka vidnovlennja ta rozbudovy myru. Analiz vplyvu kryzy ta potreb na Shidnij Ukrai'ni. Tom 1. Zvedenyj zvit.[Ukraine. Evaluation of recovery and development of peace. Analysis of the impact of the crisis and the needs in Eastern Ukraine. Volume 1. Summary report]. Access: http://www.un.org.ua/images/RPA_V1_Ukr.pdf (in Ukrainian)

Келембет Олена Сергіївна – старший викладач
Донецький державний університет управління
Адреса: 87513, м. Маріуполь, вул. Карпінського, 58
E-mail: elena_kelembet@ukr.net

Kelembet Olena S. – senior lecturer
Donetsk state university of management
Address: 58, Karpinskogo Str., Mariupol, 87513, Ukraine
E-mail: elena_kelembet@ukr.net